

Notitie Reikwijdte en detailniveau

**Planm.e.r. Bestemmingsplannen Buitengebied +
Bestemmingsplan Verblijfsrecreatieterreinen**

Concept, 29 mei 2012

Notitie Reikwijdte en detailniveau

**Planm.e.r. Bestemmingsplan buitengebied + Bestemmingsplan
Verblijfsrecreatieterreinen**

Concept

Kenmerk R001-1207688BGE-iap-V01

Verantwoording

Titel	Notitie Reikwijdte en detailniveau
Opdrachtgever	Gemeente Steenwijkerland
Projectleider	Ing. Niels A. Bronsgeest
Auteur(s)	Ir. Bart Gerrits
Projectnummer	1207688
Aantal pagina's	34 (exclusief bijlagen)
Datum	29 mei 2012
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verzending. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven

Colofon

Tauw bv
BU Ruimtelijke Kwaliteit
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon +31 57 06 99 91 1
Fax +31 57 06 99 66 6

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Concept

Kenmerk R001-1207688BGE-iap-V01

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
1 Inleiding	9
1.1 Inleiding	9
1.2 Aanleiding en doelstelling	9
1.3 Aanleiding voor planm.e.r.-plicht	10
1.4 Doel van dit startdocument	12
1.5 Doelstelling van het MER	12
2 Het voornemen	15
2.1 Het Bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland	15
2.2 Het Bestemmingsplan Verblijfsrecreatieterreinen	16
2.3 Relevant beleid en wetgeving	18
3 Scenario's, alternatieven en referentiesituatie	19
3.1 Referentiesituatie	19
3.2 Scenario/alternatiefontwikkelingen veehouderijbedrijven	19
3.3 Scenario/alternatiefontwikkelingen verblijfsrecreatie	20
4 Het Milieueffectrapport	23
4.1 Reikwijdte van het planMER	23
4.2 Stikstof versus natuur	23
4.3 Detailniveau	24
4.4 Wijze van effectwaardering	25
4.5 Inhoudelijke vereisten MER	26
4.6 Opbouw Milieueffectrapport	26
4.7 Thema's die aan de orde komen	27
5 Verdere besluitvormingsprocedure	31
5.1 Algemeen	31
5.2 De M.e.r.-procedure	31

Bijlage(n)

1. Procedure m.e.r.
2. Beleid

Concept

Kenmerk R001-1207688BGE-iap-V01

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De gemeente Steenwijkerland actualiseert momenteel haar bestemmingsplan Buitengebied. Tegelijkertijd wordt het bestemmingsplan Verblijfsrecreatieterreinen opgesteld. Nog niet helemaal zeker is of voor dit bestemmingsplan de Besluitm.e.r.-plicht¹ geldt. Zeker is wel dat voor beide bestemmingsplannen de planm.e.r.-plicht aan de orde is vanwege de Passende beoordeling Natuurbeschermingswet die voor beide plannen gemaakt moet worden. In paragraaf 1.2 wordt een en ander verder uitgelegd. Omdat tussen beide bestemmingsplannen veel raakvlakken zitten, en vanwege het feit dat voor beide plannen de planm.e.r.-procedure doorlopen moet worden, is besloten één milieueffectrapport op te stellen voor beide bestemmingsplannen. Gezien de mogelijke Besluitm.e.r.-plicht voor het bestemmingsplan Verblijfsrecreatieterreinen, zal het milieueffectrapport het karakter hebben van zowel planMER als BesluitMER. Het milieueffectrapport zal alle benodigde milieuinformatie leveren ten behoeve van een verantwoorde besluitvorming door de gemeenteraad over beide bestemmingsplannen. Dit startdocument beschrijft de reikwijdte en het detailniveau van op te stellen milieueffectrapport.

1.2 Aanleiding en doelstelling

De totstandkoming van een nieuw Bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland kent een voorgeschiedenis. Vanaf 2005 werkt de gemeente aan een nieuw plan. Dat resulteerde in een ontwerp bestemmingsplan 'Buitengebied 2007'. Dat heeft in het voorjaar van 2008 ter inzage gelegen. Door diverse redenen is het ontwerp bestemmingsplan echter niet ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Vanwege voortschrijdende inzichten en de behoefte aan een volgende actualisatie is inmiddels besloten een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied op te stellen en in procedure te brengen. Gezien het feit dat er al een ontwerpbestemmingsplan ligt, is besloten de voorontwerpfase over te slaan en meteen een nieuw geactualiseerd ontwerpbestemmingsplan op te stellen en ter visie te leggen. Een van de doelen van de actualisatie is het bereiken van samenhang tussen de diverse gebiedsonderdelen (qua regelgeving en overzicht). Hoofddoel is het waarborgen van de kwaliteiten van het gebied en tevens voldoende ruimte bieden voor de gewenste ontwikkelingen. De gewenste ontwikkelingen hebben met name betrekking op agrarische bouwpercelen. De keuze voor deze ontwikkelingsrichtingen is vervat in de Beleidsnotitie bestemmingsplan buitengebied (27 maart 2012 vastgesteld).

In de Beleidsnotitie is voor het bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland een aantal uitgangspunten geformuleerd. Belangrijkste uitgangspunt is dat ruimtelijke ontwikkelingen

¹ MER (met hoofdletters) betreft het milieueffectrapport, terwijl m.e.r. (met kleine letters) de milieueffectprocedure betreft.

mogelijk zijn, mits de kernkwaliteiten van het landschap behouden of versterkt worden ('ja, mits-principe'). De Beleidsnotitie behandelt de thema's landschap, bos & natuur, water, wonen en werken, landbouw, hergebruik vrijkomende agrarisch bebouwing, recreatie en buitenplaatsen, landgoederen en bijzondere complexen.

Gelijktijdig werkt de gemeente aan een nieuw Bestemmingsplan verblijfsrecreatieterreinen. Nu de Wet op de Openluchtrecreatie (WOR) is afgeschaft is het nodig de regels die in deze wet stonden in een actueel, uniform planologisch kader op te nemen. Daarnaast is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Vanwege gewijzigde regels ten aanzien van vergunningvrij bouwen, is ook om die reden een nieuw actueel kader gewenst (vergunningverlening). Als laatste reden kan worden genoemd de veelheid aan planologische regimes die gelden voor de recreatieterreinen in de gemeente waardoor sprake is van ongelijkheid. Het nieuwe bestemmingsplan zorgt voor een eenduidige regelgeving en beleid voor verblijfsrecreatieterreinen (m.u.v. de verblijfsrecreatieterreinen in beschermd dorpsgezicht Giethoorn en Blokzijl).

Doordat het opstellen van het nieuwe Bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland en het Bestemmingsplan Verblijfsrecreatieterreinen en deze bijbehorende planm.e.r. goeddeels parallel lopen, kan de milieuinformatie die beschikbaar komt optimaal worden ingezet voor de planvorming van beide bestemmingsplannen.

Het plangebied behorend bij het bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland staat in figuur 1.1 weergegeven.

1.3 Aanleiding voor planm.e.r.-plicht

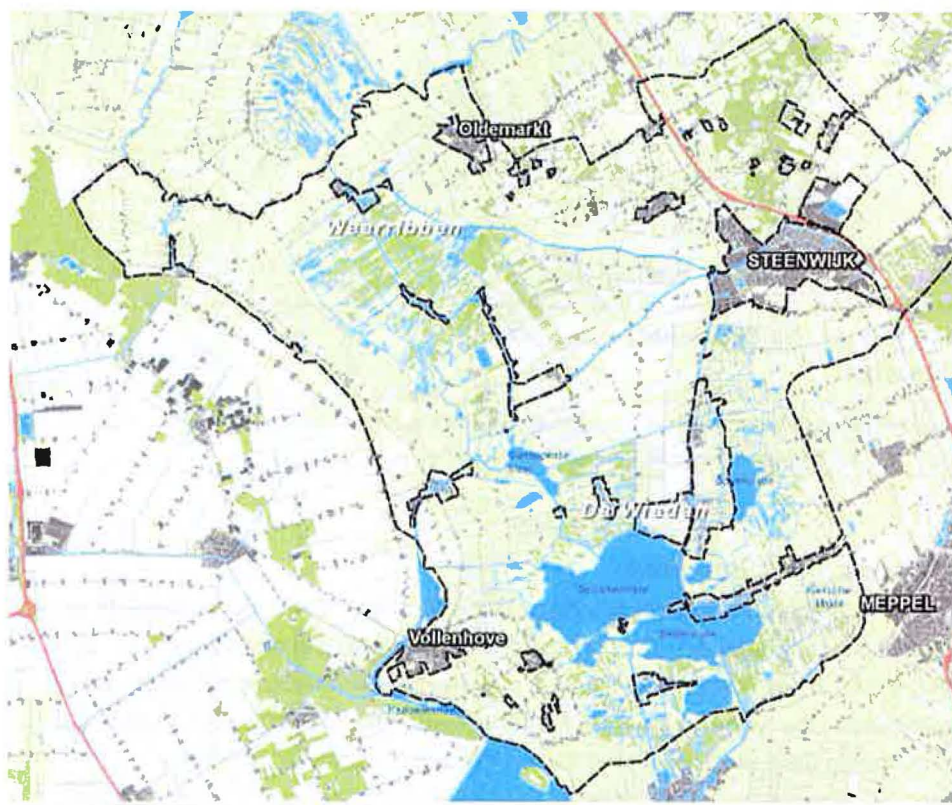
Kaderstelling

Zoals hierboven al kort aangestipt vormt het nieuwe Bestemmingsplan buitengebied het kader voor eventuele Besluitm.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten. Het is aldus niet ondenkbeeldig dat voor bepaalde activiteiten te zijner tijd Besluitm.e.r.'s doorlopen moeten worden. Het gaat specifiek om het bieden van ontwikkelruimte voor agrarische bedrijven zoals de oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van pluimvee, varkens (besluitm.e.r. onderdeel C, categorie 14) en overige diersoorten² (besluitm.e.r., onderdeel D, categorie 14). Voor wat betreft het Bestemmingsplan Verblijfsrecreatieterreinen gaat het om het bij recht omwisselen van recreatievormen waardoor sprake kan zijn van een toename van het aantal bezoekers (mogelijk 250.000 of meer) waardoor Besluitm.e.r.(beoordelings)-plicht aan de orde is.

² Pluimvee, mestvarkens, zeugen, gespeende biggen, pelsdieren, voedsters, vlees- en opfokkonijnen, melk-, kalf- of zoogkoeien, vrouwelijk jongvee, vleesrunderen, schapen, geiten, paarden, pony's en struisvogels

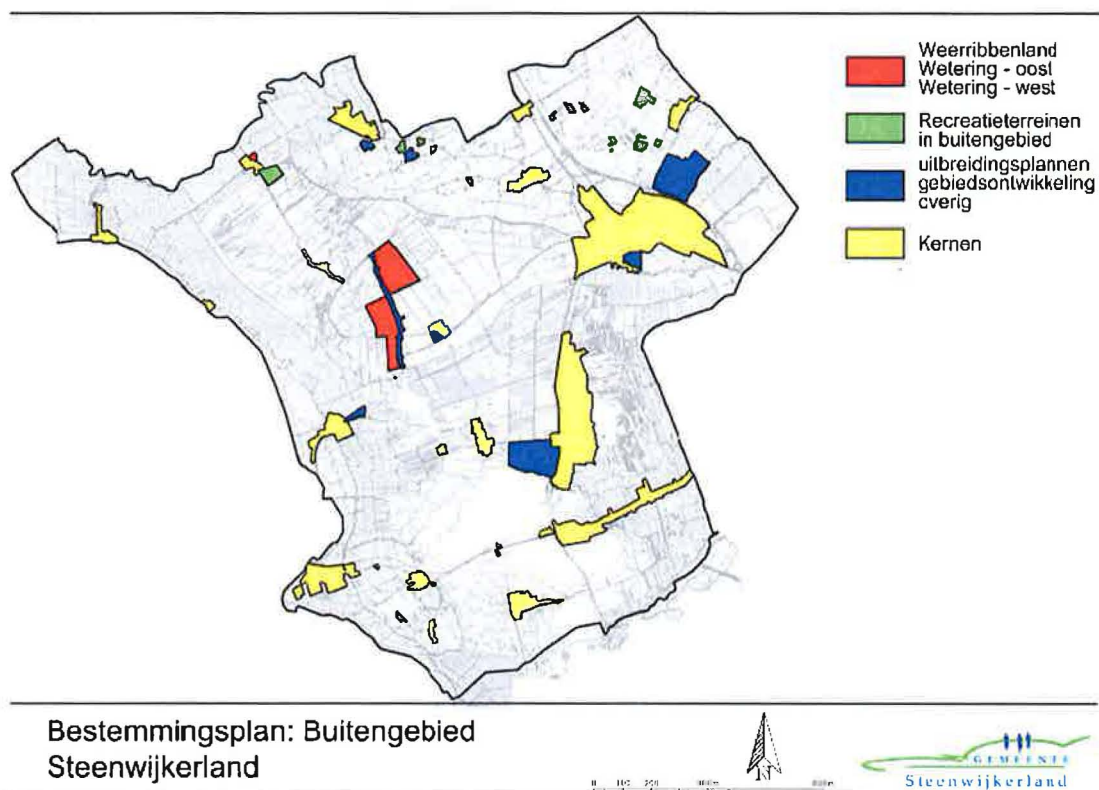
Passende beoordeling

Ten behoeve van de bestemmingsplannen Buitengebied en Verblijfsrecreatieterreinen zijn Voortoetsen³ opgesteld. In deze voortoets is gekeken naar de mogelijke effecten van het agrarisch grondgebruik alsmede van de recreatieve druk op de Natura 2000-gebieden. De conclusie is dat significant negatieve effecten op de omliggende Natura 2000-gebieden niet op voorhand zijn uit te sluiten. Het gaat om effecten op de Natura 2000-gebieden De Wieden en Weerribben en Zwarte Water. De Passende beoordeling, die tevens integraal onderdeel zal gaan uitmaken het PlanMER, zal uitsluitsel geven of daadwerkelijk sprake is van significant negatieve effecten als gevolg van de ontwikkelmogelijkheden die de nieuwe bestemmingsplannen bieden. Ook deze Passende beoordeling maakt het doorlopen van de milieueffectprocedure verplicht.

Figuur 1.1 Plangebied bestemmingsplan buitengebied (plangrens - - - -)

³ Door respectievelijk Altenburg & Wymenga en de Dienst Landelijk Gebied.

Figuur 1.2 De niet gekleurde vlakken vormen de begrenzing van het bestemmingsplan buitengebied. In het MER wordt tevens de verblijfsrecreatieterreinen beschouwd (de blauwe vlakken).

1.4 Doel van dit startdocument

Het startdocument vormt de eerste stap in de planm.e.r.-procedure. Een overzicht van de te doorlopen stappen vindt u in bijlage 1. Dit startdocument geeft inzicht in de reikwijdte en het detailniveau van het MER, de onderzoeksopzet en stelt de vragen waarop in het MER antwoord gegeven moet worden. Door publicatie van dit startdocument krijgt een ieder de gelegenheid zienswijzen te geven op de onderzoeksopzet. Gelijktijdig worden diverse betrokken bestuursorganen geïnformeerd en geraadpleegd over het startdocument. Tot slot vormt het startdocument, samen met het advies van de Commissie voor de m.e.r. hierover (advies over de reikwijdte en het detailniveau), de basis waarop de Commissie voor de m.e.r. haar definitieve advies over het MER baseert.

1.5 Doelstelling van het MER

Het overall doel van het MER is het in beeld brengen van de maximale gevolgen van de geboden ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland op

verschillende terreinen biedt (inclusief ontwikkelruimte die via Wijzigingsbevoegdheden aanwezig is). Het gaat daarbij wel om realistische scenario's. Belangrijk input vormen naast de Beleidsnotitie bestemmingsplan buitengebied, tevens de Geurverordening en de Notitie Ruimtelijke Kwaliteit Buitengebied. Hoofddoel daarbij is het in beeld brengen van de milieugevolgen van ontwikkelingen op agrarische bouwpercelen en verblijfsrecreatieterreinen. Op basis van het MER kan het bevoegd gezag een verantwoord besluit nemen over beide nieuwe bestemmingsplannen.

Effectvergelijking vindt plaats door het planalternatief (= het nieuwe bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland / Verblijfsrecreatieterreinen) te vergelijken met de referentiesituatie (= de huidige situatie + autonome ontwikkelingen). De autonome ontwikkeling wordt inzichtelijk gemaakt door aan te haken bij vigerende bestemmingsplannen, trends en vastgesteld beleid. Het bestemmingsplan Buitengebied en het bestemmingsplan Verblijfsrecreatieterreinen zullen samen met het MER door de gemeenteraad van Steenwijkerland worden vastgesteld.

Gerelateerde m.e.r.-studies

Voor de natuurontwikkelingsgebieden Wetering-West en Wetering-Oost is een MER opgesteld. Het gebied (Wetering-West) wordt omsloten door het bestaande natuurgebied de Weerribben (noord- en westzijde), de bebouwing aan de westzijde van de Wetering (oostzijde) en door de N333 (zuidzijde). Tevens voorziet het bestemmingsplan in de aanleg van een fietspad langs de Wetering (oostzijde) en de Scheerwolderweg.

Het gebied (Wetering-Oost) wordt omsloten door de Vloddervaart (noordzijde), het Woldlakebos (oostzijde), de Luteijnweg (zuidzijde) en door de bebouwing aan de oostzijde van de Wetering (westzijde). De ontwerpbestemmingsplannen liggen momenteel ter inzage. Ook voor het recreatiepark Bodelaake is een MER opgesteld. De milieuinformatie uit relevante milieueffectrapporten die al zijn opgesteld zal worden gebruikt.

Concept

Kenmerk R001-1207688BGE-iap-V01

2 Het voornemen

2.1 Het Bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland

Het bestemmingsplan beslaat het buitengebied van de hele gemeente Steenwijkerland. Het zijn naast de hoge gronden van de Eese, Paasloo en het Hoge Land van Vollenhove het gehele laagveengebied daartussen, met daarin de Wieden en Weerribben. De kernen vallen buiten de scope van het bestemmingsplan, evenals de verblijfsrecreatieterreinen. Echter voor dit MER worden ook de effecten van de verblijfsrecreatieterreinen in beeld gebracht. Ook ontwikkelingen die voortvloeien uit gebiedsgericht beleid behoren niet tot dit bestemmingsplan, evenals de natuurontwikkelingsprojecten Wetering-Oost en Wetering-West.

Het gebied laat zich kenmerken door een afwisseling van enerzijds agrarisch open gebied en anderzijds een rijk groots moeras natuurgebied zoals de Weerribben en de Wieden. Door deze combinatie heeft het tevens een grote recreatieve betekenis, wat heeft geresulteerd in de vestiging van een groot aantal verblijfsrecreatieterreinen. Logischerwijs liggen in de agrarische gebieden de meeste agrarische bouwpercelen.

De belangrijkste ontwikkelingen die het nieuwe bestemmingsplan mogelijk maakt staan hieronder puntsgewijs vermeld:

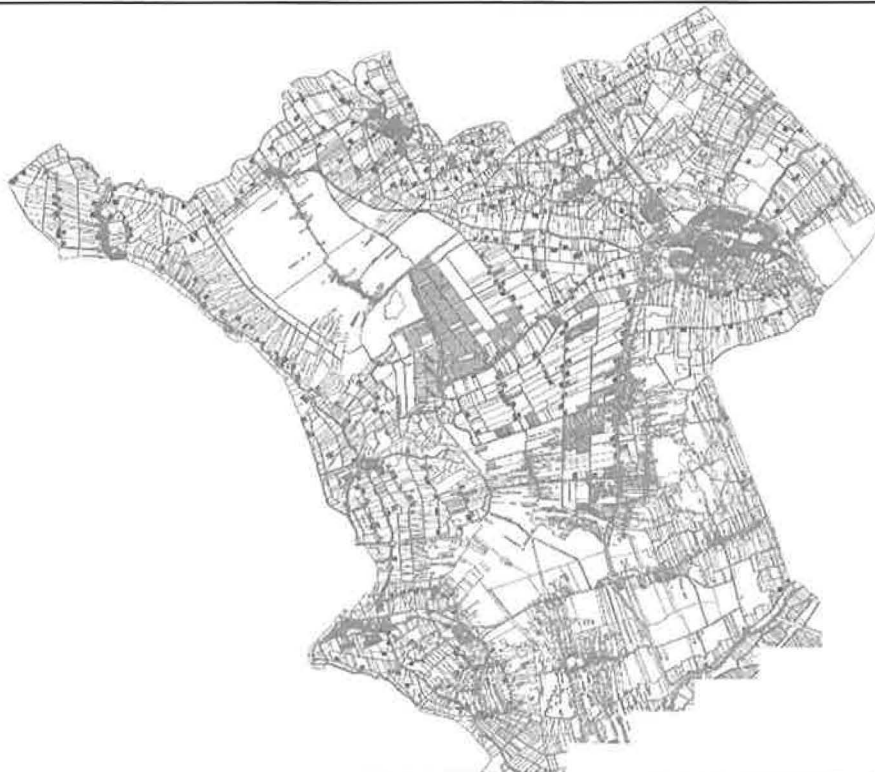
- Ruimte bieden aan de aan het landelijk gebied gebonden functies, niet aan landelijk gebied gebonden functies zijn ondergeschikt
- Het scheppen van ruime kaders voor agrarische bedrijven
- Centraal staan behoud en versterking van de economische positie van de landbouw
- Nieuwvestiging van niet grondgebonden agrarische bedrijven is niet mogelijk
- Alle bedrijfsbebouwing dient te worden geconcentreerd op het bouwvlak
- In het bestemmingsplan zal een afwijkingsbevoegdheid met randvoorwaarden worden opgenomen. Het bouwvlak kan worden vergroot tot ca. 1,5⁴ ha. Voor een vergroting naar 2 ha zal een wijzigingsbevoegdheid worden opgenomen.

Binnen het plangebied van het bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland zijn volgens de CBS gegevens van 2009 463 agrarische bedrijven gevestigd. De volgende bedrijven zijn aanwezig in Steenwijkerland:

- Akkerbouw (26)
- Melkvee (216)
- Overige graasdier (181)
- Varkens (4)
- Pluimvee (4)

⁴ Momenteel heeft 14% van de bedrijven een bouwvlak kleiner dan 0,5 ha. 31 % een bouwvlak tussen 0,5 en 1, 34% een bouwvlak tussen 1 en 1,5, 16% een bouwvlak tussen 1,5 en 2,0 en 5% groter dan 2,0 ha.

- Vleeskalven (5)
- Tuinbouw (6)
- Overig (21)

Figuur 2.1 Ligging van de agrarische percelen binnen het plangebied.

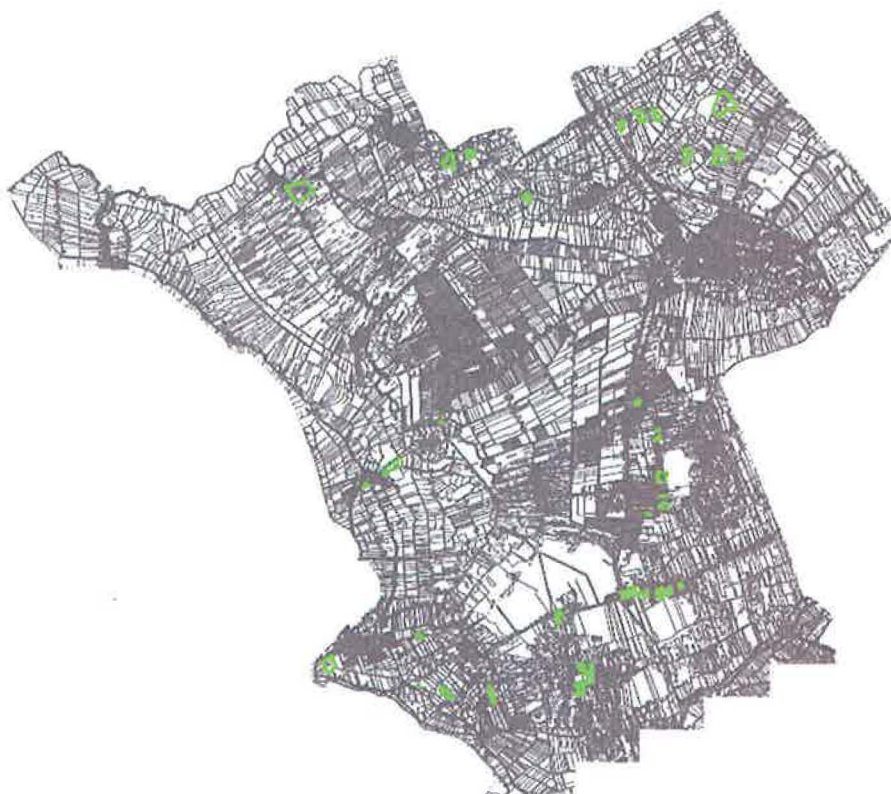
2.2 Het Bestemmingsplan Verblijfsrecreatieterreinen

Het plangebied van het nieuw op te stellen bestemmingsplan Verblijfsrecreatieterreinen omvat recreatieterreinen in de gemeente Steenwijkerland, exclusief de recreatiewoningterreinen, terreinen die in recente bestemmingsplannen zijn opgenomen en terreinen binnen beschermd stads- en dorpsgezicht (zoals Giethoorn en Blokzijl). In totaal gaat het om 37 verblijfsrecreatieterreinen. In het nieuw op te stellen bestemmingsplan worden minicampings niet opgenomen. Het kamperen op deze terreintjes kan over het algemeen beschouwd worden als een nevenactiviteit van het wonen of het agrarisch bedrijf. Het beleid omtrent minicampings zal worden geregeld in het bestemmingsplan Buitengebied. Het bestemmingsplan Verblijfsrecreatieterreinen maakt alleen ontwikkelingen op de bestaande terreinen mogelijk. Eventuele initiatieven voor de uitbreiding van die terreinen maken geen onderdeel uit van dit bestemmingsplan (ook niet via wijzigingsbevoegdheden). De gemeente streeft naar een bepaalde

mate van flexibilisering binnen de verblijfsrecreatieterreinen, een en ander conform de Nota van uitgangspunten Verblijfsrecreatieterreinen. Hierbij zijn de bestaande verblijfsrecreatieterreinen ingedeeld in een aantal categorieën:

- Kampeerterrein: alleen kampeermiddelen
- Recreatieterrein 1: kampeermiddelen stacaravans en chalets
- Recreatieterrein 2: kampeermiddelen, stacaravans, chalets en recreatiewoningen

De flexibilisering is van toepassing op de categorieën 'Recreatieterrein 1' en 'Recreatieterrein 2'. Voor beide categorieën geldt dat kampeerplaatsen mogen worden omgezet in stacaravans en chalets. Bestaande stacaravans en chalets mogen worden vergroot van 60 m² naar 70 m². Bij de categorie 'Recreatieterrein 2' geldt aanvullend nog dat recreatiewoningen mogen worden vergroot van 250 m³ naar 300 m³.

Figuur 2.2 Ligging van de verblijfsrecreatieterreinen binnen het plangebied.

2.3 Relevant beleid en wetgeving

In MER wordt gebruik gemaakt van diverse integrale en sectorale beleidskaders. Beschreven worden de kaders op nationaal, regionaal en gemeentelijk niveau. Het gaat om:

- Natuurbeschermingswet 1998
- Besluit ammoniakemissie huisvesting en veehouderij (AMvB huisvesting)
- Dierenwelzijnswetgeving
- Wet geurhinder en veehouderij en Wet Luchtkwaliteit
- Gemeentelijke geurverordening
- Gemeentelijke structuurvisie
- Gemeentelijke archeologische waardenkaart
- Landschapsontwikkelingsplan Steenwijkerland
- Beleidsnotitie bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland
- Nota van Uitgangspunten verblijfsrecreatieterreinen
- Voortoets bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland

In bijlage 2 is een lijst opgenomen van de overige beleidskaders waarmee in het MER rekening wordt gehouden.

3 Scenario's, alternatieven en referentiesituatie

De bestemmingsplannen Buitengebied en Verblijfsrecreatieterreinen richten zich hoofdzakelijk op bestaande agrarische bouwpercelen van veehouderijbedrijven en recreatieve kwaliteitsverbeteringen en -ontwikkelingen. In dit hoofdstuk worden de scenario's en alternatieven beschreven aan de hand waarvan de effecten in beeld worden gebracht. Tevens wordt toegelicht wat onder de referentiesituatie wordt verstaan.

3.1 Referentiesituatie

In het MER wordt invulling gegeven aan de vereisten die voortvloeien uit de Wet milieubeheer. De Natuurbeschermingswet vormt het wettelijke kader voor de Passende beoordeling. De referentiesituaties die gehanteerd worden voor de effectbeschouwingen zijn echter voor beide kaders verschillend. De referentiesituatie voor de Natuurbeschermingswet is het huidige, feitelijke gebruik. Deze gegevens kunnen uit de provinciale database en via een aantal correctieslagen gegenereerd worden. De referentiesituatie die in het MER van belang is, is de huidige situatie plus de autonome ontwikkeling (het betreft ontwikkelingen waarover het gemeentebestuur een besluit heeft genomen).

3.2 Scenario/alternatiefontwikkelingen veehouderijbedrijven

De effecten van veehouderijbedrijven zullen aan de hand van verschillende stappen c.q. scenario's in beeld worden gebracht (zie hieronder). Deze scenario's kunnen aanleiding geven over te gaan tot het formuleren van alternatieven.

Uitgangspunt bij de effectbepaling zijn realistische scenario's/alternatieven. Zo zullen binnen de rekenmodule Aerius veehouderijbedrijven die nog slechts een paar beesten hebben (bedrijven die op termijn willen stoppen met de bedrijfsvoering) en hobbyboeren niet de maximaal mogelijk uitbreidingsruimte toegekend krijgen. Dat zou namelijk geen realistische worst case laten zien. Overwogen wordt de ontwikkelruimte voor veehouderijbedrijven af te stemmen op gebiedskarakteristieken, bijvoorbeeld zoals verwoord in de Toekomstvisie SteenRijkerland. In deze beleidsnota worden in de onderscheiden gebieden verschillende accenten gelegd. Het ene gebied richt zich bijvoorbeeld meer op natuur en het andere meer op recreatie, etc.

We zien de volgende stappen / scenario's (doorgerekend in Aerius):

- Genereren van het kaartbeeld van de feitelijke situatie met behulp Web BVB⁵. E.e.a. in nauwe samenspraak met de gemeente.
- Via een correctieslag (door de gemeente zelf uitgevoerd) worden de meest recente wijzigingen doorgevoerd in het overzicht en het uiteindelijke kaartbeeld (ondernemers die aan hebben gegeven te willen stoppen eruit filteren, laatste uitbreidingen toevoegen, etc.).

⁵ Web-bestand veehouderij bedrijven

Hiermee wordt de feitelijke situatie bereikt die nodig is als referentiesituatie voor de Natuurbeschermingswet

- Bepalen kaartbeeld autonome ontwikkeling: m.n. doorvoeren van emissiereducerende maatregelen als gevolg van vereisten Besluit huisvesting. Dit is in feite de autonome ontwikkeling die samen met de huidige situatie (= referentiesituatie) nodig is voor de effectvergelijking in het MER
- Realistisch scenario worstcase (maximaal mogelijke gevolgen): opvullen maximale ontwikkelruimte perspectiefvolle veehouderijen. Dat is inclusief de ontwikkelruimte die via toepassen wijzigingsbevoegdheden geboden wordt. Het bijbehorende (depositie)beeld confronteren met de bestaande milieugebruiksruimte en trekken conclusies
- Nu worden de bedrijven eruit gefilterd waarvan bekend is dat ze gaan stoppen: bijvoorbeeld op basis van bedrijfsontwikkelingsperspectieven.
- Aan de hand van de depositiecontour behorend bij bovenstaande stappen kan worden bepaald of sprake is van toename of afname van stikstofdepositie binnen (een van) de Natura2000-gebieden
- Als sprake is van een afname of gelijkblijvend depositieniveau dan is aangetoond dat het bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland wat betreft het aspect stikstof uitvoerbaar is
- Als sprake is van (lokale) toenames van stikstofdepositie worden die overschrijdingslocaties onderwerpen aan een nadere ecologische analyse → immers, niet iedere overschrijding van de kritische depositiewaarde heeft een significant negatief effect tot gevolg! (hier is jurisprudentie over). Het resultaat van deze ecologische analyse kan zijn: significant negatieve effecten zijn ondanks de overschrijding niet aan de orde, of er is sprake van significant negatieve effecten
- In dat laatste geval bestaat de mogelijkheid 'bestemmingsplanttechnisch' aan de knoppen te draaien om de situatie uit oogpunt van de Natuurbeschermingswet aanvaardbaar te krijgen. Dat kan bijvoorbeeld via het toepassen van verdergaande emissiereductietechnieken (BBT++) en/of via een fysieke zonering met daaraan gekoppelde specifieke ontwikkelmogelijkheden voor veehouderijbedrijven. Er zijn overigens meer opties, deze worden later in het milieueffectrapport beschreven: hier zit een duidelijk interactiemoment tussen m.e.r.-traject, bestemmingsplan en passende beoordeling. Deze laatste stap betreft alternatiefontwikkeling.
- Als de uitkomsten daartoe aanleiding geven, een overzicht van flankerend beleid / mogelijkheden om negatieve effecten te verzachten dan wel weg te nemen

3.3 Scenario/alternatiefontwikkelingen verblijfsrecreatie

De effecten van verblijfsrecreatiebedrijven zullen aan de hand van verschillende scenario's in beeld worden gebracht. De basis voor de effectvergelijking is de autonome ontwikkeling. Dit is de bestaande situatie plus toekomstige ontwikkelingen waarover al een besluit is genomen.

Het scenario dat primair wordt beschouwd is het maximale ontwikkelscenario ('worst case'). Het gaat met name om het externe effect van de ontwikkelruimte, te weten de extra recreatiedruk op de omliggende natuurgebieden. Belangrijk aandachtspunt hierbij is het aantal vaarbewegingen die gegenereerd worden. Hierover heeft de Voortoets van DLG zich ook uitgesproken. Deze informatie zal tevens worden gebruikt.

Dit scenario gaat er vanuit dat alle recreatieterreinen die vallen binnen de categorieën 'Recreatieterrein 1' en 'Recreatieterrein 2' maximaal gebruik zullen maken van de flexibiliteit die het nieuwe bestemmingsplan biedt. Hierbij wordt rekening gehouden met de feitelijke uitbreidingsmogelijkheden zoals die in beeld zijn gebracht op basis van de wenseninventarisatie. Dit resultaten van de effectbeschouwing kunnen aanleiding geven over te gaan tot het formuleren van een of meerdere alternatieven, bijvoorbeeld alternatieven waarbij gevarieerd wordt op nieuwe bouwwerken, veranderingen in grondgebruik en intensiteit van het recreatief gebruik.

Voorafgaand aan dit m.e.r. is er een Voortoets Natuurbeschermingswet uitgevoerd door de Dienst Landelijk Gebied. In deze Voortoets wordt de toename van het aantal recreanten als aandachtspunt genoemd. Deze toename wordt veroorzaakt doordat de gewenste flexibilisering leidt tot een seizoensverlenging van het recreatieve seizoen, waarbij er meer recreanten worden verwacht in het voor- en naseizoen. Dit o.a. doordat kampeerplaatsen kunnen worden omgezet in chalets. De verwachting is overigens dat het effect in de praktijk beperkt zal zijn omdat er in de huidige situatie al sprake is van een forse leegstand van recreatieverblijven in het voor- en naseizoen.

In het kader van het nieuwe bestemmingsplan Verblijfsrecreatieterreinen wordt er een retrospectieve toets uitgevoerd voor alle verblijfsrecreatieterreinen. Een retrospectieve toets geeft aan welke situaties in bouw en gebruik er bestaan die niet in overeenstemming zijn met het vigerende bestemmingsplan en verleende vrijstellingen. Voor eventuele verschillen tussen de feitelijke situatie en de planologische situatie wordt een passende oplossing gezocht in het bestemmingsplan waarmee een strijdige situatie gelegaliseerd wordt.

4 Het Milieueffectrapport

In dit hoofdstuk staat de reikwijdte en het detailniveau van het MER weergegeven. De verschillende milieuaspecten worden belicht evenals de bijbehorende toetsingscriteria.

4.1 Reikwijdte van het planMER

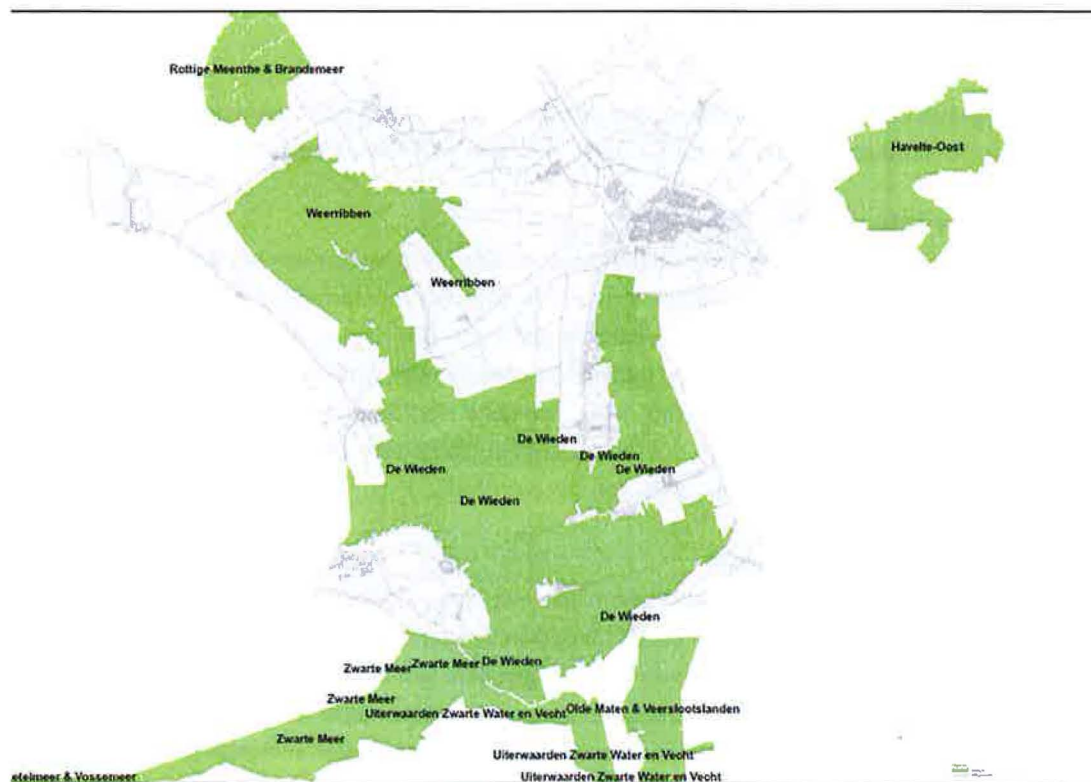
De reikwijdte van het planMER wordt feitelijk bepaald door de grenzen van het bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland / bestemmingsplan Verblijfsrecreatieterreinen. Dit noemen we het plangebied. De mogelijke effecten zullen voornamelijk optreden binnen deze plangebieden. Daarnaast kunnen effecten optreden op gebieden buiten de plangebieden, bijvoorbeeld Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot de Ecologische Hoofdstructuur buiten de plangebieden. De gebieden buiten de plangebieden noemen we het studiegebied. De plangebieden en het studiegebied vormen de fysieke reikwijdte van het planMER.

4.2 Stikstof versus natuur

In het PlanMER wordt in beeld gebracht of emissie van stikstof door veehouderijen in het plangebied leidt tot een toename van stikstofdepositie binnen omliggende Natura 2000-gebieden. Als dat aan de orde is wordt bepaald welke ontwikkelruimte wel aanvaardbaar is vanuit milieuoptiek. Streven is in ieder geval dat geen sprake is van toename van stikstofdeposities binnen Natura 2000-areaal als gevolg van de uitvoering van het Bestemmingsplan buitengebied. De scenario's en alternatieven aan de hand waarvan deze effecten inzichtelijk worden gemaakt, worden doorgerekend binnen de rekenmodule Aerius. Deze rekenmodule zal uiteindelijk het rekenhart van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) gaan vormen. Het doorrekenen van de scenario's voor de planm.e.r. Bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland binnen Aerius maakt onderdeel uit van een pilot.

In het planMER zullen de effecten van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden en EHS worden beschreven. De volgende zaken zullen worden behandeld:

- Welke voor verzuring gevoelige natuur in en direct om het plangebied ligt
- De bestaande toestand van de natuur
- De bestaande stikstofdepositie (achtergronddepositie)
- De kritische depositiewaarden van de natuur
- De toename van de stikstofdepositie op natuur door ontwikkelingen die het bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland mogelijk maakt (dit wordt deels ingevuld bij de scenario-ontwikkeling en bijbehorende effectbeschrijving)
- De cumulatieve effecten van alle stikstofdeposities op de natuur

Figuur 4.1 ligging van de Natura2000-gebieden binnen en buiten het plangebied

4.3 Detailniveau

Het detailniveau van dit milieueffectrapport sluit aan bij het detailniveau van beide bestemmingsplannen. Dat betekent dat effecten veelal op hoofdlijnen in beeld worden gebracht, en waar nodig, bijvoorbeeld voor verblijfsrecreatieterreinen en veehouderijbedrijven meer in detail. Rekenresultaten helpen hierbij (output rekenmodule Aerius). De overige thema's worden kwalitatief beschouwd. In onderstaande tabel 4.1 staan de te beschouwen thema's, de bijbehorende beoordelingsaspecten en -criteria weergegeven.

Concept

Kenmerk R001-1207688BGE-iap-V01

Tabel 4.1 De thema's die worden beschouwd inclusief de beoordelingscriteria

Functie / thema	Relevante te beschouwen aspecten*	Beoordelingscriteria
• Veehouderijbedrijven • Verblijfsrecreatie • Werken / wonen • Overige thema's	• Natuur • Landschap • Cultuurhistorie / archeologie • Water en bodem • Woon- en leefmilieu • Verkeer	Kwaliteitsverbetering c.q. - vermindering natuurwaarden (Natura 2000-gebieden, Beschermde natuurmonumenten, EHS en soorten) Aantasting en/of kwaliteitsverbetering waardevolle landschappen en landschappelijke elementen (ruimtelijke kwaliteit) Kwaliteitsverbetering c.q. - vermindering waardevolle cultuurhistorische elementen, respecteren archeologische verwachting Mate van beïnvloeding waterstructuren, ontstaan / wegnemen knelpunten waterhuishouding, risico grond- en drinkwaterbeschermingsgebieden Overschrijdingen grenswaarden thema's geluid, geur, luchtkwaliteit. Toename / afname hinder, knelpunten binnen verkeersstructuur

4.4 Wijze van effectwaardering

De te verwachte effecten worden in tabellen gewaardeerd (gescoord). Hierbij worden de volgende waarderingen onderscheiden:

-	negatief effect
0/-	licht negatief effect
0	geen effect (neutraal)
0/+	licht positief effect
+	positief effect

* Getoetst zal worden aan de (indien beschikbare) aanwezige beleidsdocumenten en daarin vervatte doelen en aan bestaande wet- en regelgeving per aspect

4.5 Inhoudelijke vereisten MER

De inhoudelijke eisen waaraan het MER moet voldoen zijn vastgelegd in artikel 7.7 (m.e.r.-plichtige plannen) van de Wm. De inhoudsvereisten zijn:

- **Doel:** een beschrijving van wat met de voorgenomen activiteiten wordt beoogd
- **Voorgenomen activiteiten & alternatieven:** een **beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven** daarvoor, inclusief de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven. In het geval van een m.e.r.-plichtig besluit ook een beschrijving van de wijze waarop de voorgenomen activiteit zal worden uitgevoerd
- **Relevante plannen & besluiten:** in het geval van een m.e.r.-plichtig plan een overzicht van eerder vastgestelde plannen die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven. In het geval van een m.e.r.-plichtig besluit een aanduiding van dit besluit (of besluiten) en een overzicht van de eerder genomen beslissingen van bestuursorganen die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven
- **Huidige situatie & autonome ontwikkeling:** een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, en van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien die activiteit noch de alternatieven worden ondernomen
- **Effecten:** een beschrijving van de gevolgen voor het milieu die de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven kunnen hebben, inclusief een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven
- **Vergelijking:** een vergelijking van de beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en elk van de in beschouwing genomen alternatieven
- **Mitigerende & compenserende maatregelen:** een beschrijving van de maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen op het milieu van de activiteit te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen
- **Leemten in informatie:** een overzicht van de leemten in de beschrijvingen van de bestaande toestand van het milieu en de gevolgen voor het milieu als gevolg van het ontbreken van de benodigde gegevens
- **Samenvatting:** een **samenvatting** die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven.

4.6 Opbouw Milieueffectrapport

Twee hoofdbouwstenen kunnen worden onderscheiden, namelijk deelrapport 1 en deelrapport 2. Samengevoegd vormen deze twee delen het uiteindelijke MER.

Deelrapport 1 bevat een beschrijving van de huidige situatie en de referentiesituatie, de beschrijving van het plan en de alternatieven (scenario's). De referentiesituatie betreft de situatie die het gevolg is van autonome ontwikkelingen op basis van vigerende beleidskaders en trends. *Deelrapport 2* bevat de verschillende effectbeschrijvingen en de effectvergelijking gevolgd door een slotconclusie.

4.7 Thema's die aan de orde komen

Natuur

Binnen het plangebied zijn verschillende natuurwaarden, welke door verschillende sporen zijn beschermd. Een groot gedeelte van de gemeente is Natura2000-gebied. Verder ligt binnen het plangebied een Beschermd natuurmonument, te weten Antjeskolk (tegen Kuinre aan). De Weerribben en de Wieden zorgen voor het grootste areaal Natura2000-gebied, een groot gedeelte van deze gebieden is tevens EHS gebied. Daarnaast valt het Natura2000-gebied Zwarte Meer deels binnen de gemeentegrenzen. De Natura2000-gebieden Rottige Meenthe & Brandmeer en Havelte-Oost liggen direct tegen respectievelijk de noordelijke en oostelijke gemeente grens aan. Iets verder naar het zuiden liggen de Natura2000-gebieden Olde Maten & Veerslootslanden en Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. Daarnaast ligt het voormalige beschermd natuurmonument Antjeskolk binnen de gemeentegrenzen.

Beoordelingsaspect

Mate van aantasting c.q. kwaliteitsverbetering van de Natura 2000-gebieden De Wieden, Weerribben en Zwarte Meer en de Natura 2000-gebieden buiten het plangebied, alsmede van het Beschermd natuurmonument Antjeskolk. Kwaliteitsvermindering c.q. -verbetering EHS en het genoemde Beschermd natuurmonument, effecten / invloeden op soorten (Flora en Fauna)

Landschap

Binnen het plangebied komt een veelheid landschapstypen voor, 29 in getal. Grofweg zijn het de landschappen gelegen op de hoge zandgronden van Eese, Paasloo en het hoge land van Vollenhove. Het grootste gedeelte van zijn echter de grotere moerasgebieden van de Wieden en de Weerribben. De Weerribben en Wieden zijn onderdeel van het gelijknamige Nationaal Landschap.

Beoordelingsaspect

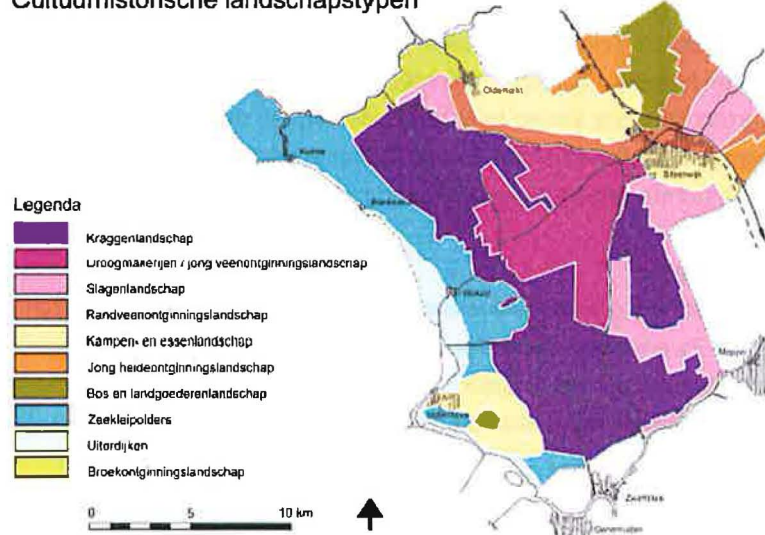
Mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de in het plangebied gelegen typische landschappen en overgangen tussen de landschappen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de gebiedskenmerkencatalogus behorende bij de Omgevingsvisie Overijssel en van de documenten behorend bij het Nationaal Landschap. Daarnaast zal het LOP een belangrijke informatiebron zijn.

Cultuurhistorie & archeologie

De gemeente Steenwijkerland heeft een rijke cultuurhistorische geschiedenis. Binnen de grenzen van het plangebied liggen diverse cultuurhistorische landschappen, figuur 4.1 geeft een overzicht hiervan.

Grofweg zijn het de landschappen gelegen op de zandbodems (twee stuwwallen in het oosten en één in het westen) en de veenlandschappen. Aan de westkant is nog een kleine strook met zeeklei. De recreatieterreinen liggen verspreid over de gehele gemeente. De agrarische percelen liggen hoofdzakelijk op de zandgronden en de drooggemaakte veengronden oostelijk van de Wieden en Weerribben.

Cultuurhistorische landschapstypen

Figuur 4.2 De veelheid aan cultuurhistorische landschapstypen in de gemeente Steenwijkerland. (Bron; Landschapontwikkelingsplan).

Beoordelingsaspect

- Aantasting c.q. versterking waardevolle cultuurhistorische elementen
- Aantasting c.q. behoud van de archeologische waarden

Water en bodem

Een klein gedeelte van de gemeente is infiltratiegebied voor het regenwater. Aan de randen van de stuwwallen zitten twee waterwingebieden. De gemeente Steenwijkerland is een natte gemeente, door veenwinning zijn grote plassen en nattige vegetaties ontstaan. De gemeente heeft naast de twee waterwingebieden ook een aantal primaire watergebieden (vasthouden water

ConceptKenmerk R001-1207688BGE-lap-V01

door de natuurlijke omstandigheden) en waterbergingsgebieden (worden bij nood gebruikt om water te laten overlopen). De stuwwallen hebben zanderige gronden met zich mee gebracht. Bepaald zal worden welke gevolgen de verschillende ontwikkelingen hebben voor de kwaliteit en beschikbaarheid van oppervlakte- en grondwater (veerkracht van het watersysteem).

Beoordelingsaspect

Negatieve dan wel positieve effecten op grondwater/oppervlaktewaterkwaliteit en -kwantiteit

Verkeer

De rijksweg A32 is de belangrijkste hoofdroute om de gemeente te bereiken. Daarnaast zorgen de N331 (Vollenhove – Zwartsluis), N333 (Blokzijl – Steenwijk), N334 (Steenwijk – Giethoorn – Zwartsluis), N351 (Kuinre) en de N761 (Steenwijkerwold – Paasloo – Oldemarkt) voor een goede ontsluiting. Voor de functies in het landelijk gebied zijn met name de secundaire wegen van belang. Het zijn de wegen die zijn aangelegd ten behoeve van de (veen)ontginningen.

Beoordelingsaspect

Verandering in de verkeersstromen en verkeersveiligheid als gevolg van verschillende ontwikkelingen

Woon- en leefmilieu

Ontwikkelingen op agrarische bouwpercelen en verblijfsrecreatieterreinen kunnen gevolgen hebben voor geluid, licht, geur (alleen veehouderijen) en luchtkwaliteit. Gedacht moet worden aan bijvoorbeeld stikstofemissies uit biogasinstallaties op boerderijniveau. Deze thema's komen in het MER aan bod.

Beoordelingsaspect

- Toe- / afname geurghinderden, verbetering/verslechtering van woon- en leefklimaat (cumulatieve geurbelasting), geluid- en lichthinder en fijnstof
- Toename emissie van stikstofoxiden als gevolg van biogasinstallaties op boerderijniveau en de cumulatie met overige stikstofemissies

Concept

Kenmerk R001-1207688BGE-iap-V01

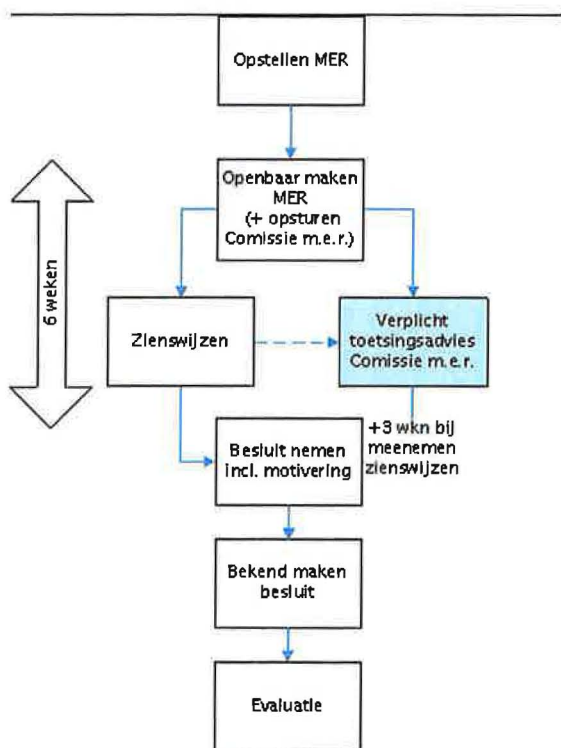
5 Verdere besluitvormingsprocedure

5.1 Algemeen

Het Ontwerpbestemmingsplan buitengebied en het Ontwerpbestemmingsplan Verblijfsrecreatieterreinen worden samen met het milieueffectrapport ter visie gelegd. Welk bestemmingsplan als eerste klaar is en als ontwerpplan ter visie kan, is momenteel nog niet bekend. Tijdens de ter visielegging (voor de duur van zes weken) is het mogelijk om schriftelijk of mondeling op beide documenten zienswijzen in te dienen. De Commissie voor de m.e.r. (Cie m.e.r.) zal in deze periode haar toetsingsadvies uitbrengen dat mede gebaseerd is op het advies dat de Cie m.e.r. gaf over dit startdocument (advies over de reikwijdte en het detailniveau). Het bevoegd gezag kan dit advies overnemen. Tevens zal het bevoegd gezag in haar besluit motiveren hoe met het MER rekening is gehouden en hoe en wanneer de te nemen maatregelen geëvalueerd gaan worden.

5.2 De M.e.r.-procedure

Het MER bevat het onderzoek naar de milieueffecten die voortkomen uit het bestemmingsplan. De Uitgebreide m.e.r.-procedure is van toepassing (art. 7.9 Wet milieubeheer). In onderstaande figuur staat die schematisch weergegeven.

Concept

Kenmerk R001-1207688BGE-iap-V01

**Figuur 5.1 Milieueffectprocedure (bron Commissie voor de m.e.r.). In de
bijlage is het schema gedetailleerd weergegeven**

Concept

Kenmerk R001-1207688BGE-iap-V01

Bijlage

1

Procedure m.e.r.

Uitgebreide m.e.r.-procedure

Mededeling van het project
 Als het bevoegd gezag niet zelf de initiatiefnemer is dan deelt de initiatiefnemer schriftelijk aan het bevoegd gezag mede dat hij een activiteit wil ondernemen waarvoor de uitgebreide m.e.r.-plicht geldt.

Openbare kennisgeving
 Het bevoegde gezag geeft er kennis van dat het een besluit aan het voorbereiden is, waarvoor de uitgebreide besluit-m.e.r. procedure geldt.

Raadpleging en inspraak over reikwijdte en detailniveau
 Een ieder kan zienswijzen over het voornemen indienen conform de Awb.
 Het bevoegd gezag raadpleegt de betrokken overheidsorganen over de reikwijdte en detailniveau van het MER. Raadplegen van de Commissie m.e.r. is facultatief.

vormvrij

Advies Reikwijdte en detailniveau
 Als het bevoegd gezag niet zelf de initiatiefnemer is, geeft het bevoegd gezag advies over de reikwijdte en detailniveau van het op te stellen MER. Dit moet binnen zes weken nadat de mededeling is ontvangen

Milieueffectrapportage (MER)
 De initiatiefnemer stelt een MER op.

Kennisgeving en ter inzagelegging MER en ontwerpplan of aanvraag / (voor-)ontwerpbesluit
 Het bevoegd gezag geeft kennis van het MER en ontwerpplan of aanvraag / het (voor-)ontwerpbesluit en legt beide ter inzage

Inspraak
 Een ieder kan zienswijzen indienen op het MER en het ontwerpplan of aanvraag / het (voor-)ontwerpbesluit conform de Awb.

6 weken

Advisering door de Commissie m.e.r.
 De Commissie m.e.r. brengt advies uit over het MER binnen de termijn die ook voor de zienswijzen geldt.

Vaststelling van het plan of besluit en bekendmaking
 Het bevoegde gezag stelt het plan vast of neemt een definitief besluit. Daarbij geeft het aan hoe rekening is gehouden met milieugevolgen, inspraakreacties en adviezen. Het plan of besluit wordt bekendgemaakt.

Evaluatie
 Evaluatie van de werkelijke optredende milieueffecten.

Bijlage

2

Beleid

Concept

Kenmerk R001-1207688BGE-iap-V01

INVENTARISATIE VAN BELEID bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland (PM verder aan te vullen door gemeente)

Rijk

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (ontwerp, 2011)
Besluit algemene regels ruimtelijke ordening / AMvB Ruimte (2011)
AMvB Buisleidingen (2011)
Waterwet (2009)
Wet op de archeologische monumentenzorg (2007)
Natura 2000 (2007)
Nota Ruimte (2006)
Agenda Vitaal Platteland (2004)
Flora en Faunawet (2002)
Nationaal Milieubeleidsplan 4 (2001)
Nota Belvédère (2000)
Nationaal waterplan

Provincie

Regio

Gemeente

Gemeentelijke geurverordening
Gemeentelijke structuurvisie
Gemeentelijke archeologische waardenkaart
Beleidsnotitie bestemmingsplan buitengebied gemeente Steenwijkerland

